

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

Ca. ii. Quid in studiis alienum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70332)

¶ Quid maxime noceat fortunatis. Caplm. j.

Nter omnia que viris solent obesse: principib⁹ nihil perniciosius esse arbitror: q̄ q̄ eis fortune blandientis illecebra/aspectū subtrahit veritatis/dū diuitias suas et delicias cōgerit mūdus: quib⁹ delicati sensus pruriginē vicissim refouet & accēdit: vt animus multiplici lenociniorū fraude captus: quadā alienatione sui ab interiore bono deficiens: per exteriora mēdacia variis cōcupiscentiis euaget. Nouerca siquidē virtutis p̄speritas/beatulis suis sic applaudit vt noceat: & in felici successu: sic inuia fortuntis obsequitur/ vt in fine p̄niciem operet. conuiuiis suis ab inuicio p̄pinās dulcia. & cum inebriati fuerit letale virus miscet. & si qd̄ deterius est. Quo specie sui clarescit ampli⁹: eo stupētib⁹ oculis densiore infūdīt caliginem. Inualescētibus ergo errorum tenebris veritas euanescit: et virtutum radice succisa seges germinat viciorū. lumē ratiōis extinguit: et totus homo casu miserabili fertur in preceps: Sic rōnalis creatura brutescit. Sic ymago creatoris quadā morū similitudine deformatur in bestiam. sic a cōditionis sue dignitate degenerat homo vanitati similis factus: eo q̄ ex honore collato intumuit. & a tumore p̄didit intellectū. Quid enī eo indignū est qui sui ipsius cōtemnit habere noticiā. qui tempus quod parca manu datū est ad mēsuram/ in vsum vite & solū reparari nō potest/ vsuraria quadā accessione et penali repetendū/ in vite dispēdia prodigit: et in p̄tumeliā auctoris effundit. Quid eo brutius qui ex defectu rationis. & impulsu libidinis/ dimissis propriis aliena negotia curat. & nō modo negociis/ sed & alienis ociis iurgit occupat. Quid eo bestialius q̄ omisso officio de media nocte surgit: vt sagacitate canū: venatorū industria: studio cōmilitonū: seruulorum fret⁹ obsequio/ tēporis/ & fame iactura/ rerū laborisq̄ dispēdio de nocte ad noctem pugnet ad bestias.

¶ Quid in studiis alienum.

Capitulū. ii.

Alienum profecto est. quod ratio nature/ vel officii nō inducit. si tamen interdum recte dicit̄ alienū. quod relict⁹ fuerat semper fuisse nulli⁹. Que vero nature sunt pereque sunt omnium que officii sūta sūt singulorum. aliud itaq̄ ex officio/ aliud ex natura: licet nature ius ex officio debeat: parricidii siquidē species est ipugnare iura nature. & sacrilegii instar/ p̄ntis leges euacuare. & matri omnium hono-

flora mala q̄ fortune p̄speritas opatur. **¶** Seneca. **¶** Cū principes oīa possideant vnū tñ eis desest/ q̄ non habēt q̄ dicat eis veritatem. **¶** Alis r̄ quod.

Concor. p̄tolo-
meus philoso-
ph⁹ p̄heludē-
sis in li. de vita
et mor. philo.
ca. cij. vū dicit.
Insi piens est
qui sui ipsius
q̄ritatē igno-
rat. licet tales
p̄hs in. ca. f. de
vita r̄ mor. ph.
lo. interrogat⁹
quod difficile
ait se ipsum
agnoscere.

rem debitum nō referre. Quod tamen ratio ex honestis causis admittit/nō est simpliciter alienū. Si modesta forte iocunditas vel vtilitas subest/& nemini noceat: hoc etenim non aduersa ē officio/vel nature. Sin autem impugnet alterutrū. statim est & simpliciter alienū & vsq; quaq; non licet. Huius itaq; contrectatio semper est aut erroris/aut criminis.

¶ Distributio officiorū ex politica p̄stitutiōe veterū. Cplm. iiii.

Contra perdē
tes tempus.

Dilosophi gentiū iusticiam que politica dicitur preceptis et morib; informātes: cui; merito respublica hominū subsistit & viget: vnūquemq; suis rebus/ & studiis voluerūt esse p̄tentū. vrbānis & suburbanis. colonis quoq; et rusticis/sua singul; loca et studia prescribētes. Sollicitudo singulorū et omnium vtilitati publice seruiebat. Nature laboris & industrie fructum vnusquisq; recipiebat ex merito. Nemo quod esset alteri; vsurpabat. manēte in omnib; indiuiduo caritatis affectu. Prim; quidem et medi; vrbis locis arriopago cessit. vnde ad singulas professiones prout ratio cuiusq; officii exigebat dispositiōe cōgrua institutas/officiorū iura quasi qdā salutis & vite riuiuli diriuarētur. Porro in his venādi ars vel officium vix permittit; accedere ad suburbanos/ cū venatores aut agricole/ ceteriq; incole rurū ab vrbib; nobiliorūq; cetu longius arceatur. Omīno enim iniquum est nobiliora ingenia studiis debonestari minorib;: et eos apud quos et ardua & grauiora manēt officia/ voluptatis/ aut vanitatis occupationib; agitari. vnde si licenter exerceat venatio artificii vel officii. Si cōtra/ leuitatē eā esse aut maleficiū censuerūt edicto puniētes eos qui eam contra officii vsurparent.

Curie nomen
est apud athenienses.

Senatores et
agricole nec in
vrbē nec in ce-
tu nobilium lo-
cum habēt.

Quā venatio
sit officium vel
maleficiū.

¶ De venatica auctoritatib; et specieb; eius et exercicio licito & illicito.

Capitulum quartum.

Thebani venationē oībus
ediciendā statu-
erūt.
Vtilitas the-
banorū et ma-
licia.

T primi quidē thebani si fidē sequamur hystorie/ eā scz venationē cōmunicādā omnibus statuerūt. Et ex quo suspecta omnib; sit gens feda parricidiis incestibus detestāda/ insignis fraude nota piuriis. huius artificii vel potius maleficii in primis precepta cōgessit que post modū ad gentem mollē imbellēq; leuē & impudicam frigios loquor transmitteret. Riserūt eos atheniēses/ & lacedemonii populi grauiores hystoriarū gesta nature morūq; mysteria: variis figmētōnū inuolucris obtexētes: sic tamen vt ex cautela malorum/vtilitatē inducerēt; aut ex lepore poemat; voluptatem. In auras itaq; raptum tradunt ab aquila dardaniū venatorē ad po-

X